

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΤΟΥΣ 2005

ΚΛΑΔΟΣ ΠΕ 01 ΘΕΟΛΟΓΩΝ

ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ «Γνωστικό Αντικείμενο»

Σάββατο 9 -4-2005

A. Να απαντήσετε στα επόμενα δύο ερωτήματα.

ΕΡΩΤΗΜΑ 1ο:

- Οι απαντήσεις να αναπτυχθούν στο ειδικό ΤΕΤΡΑΔΙΟ.
- Το ερώτημα συμμετέχει κατά 25% στη διαμόρφωση της βαθμολογίας.

Η Εκκλησία περιγράφεται από τον Απόστολο Παύλο με την εικόνα του “σώματος”.

- α.** Με ποια αφορμή χρησιμοποιεί ο Απόστολος τη συγκεκριμένη εικόνα;
και
- β.** Τι συνέπειες έχει αυτή η εικόνα για τη ζωή της Εκκλησίας σήμερα;

ΕΡΩΤΗΜΑ 2ο:

- Οι απαντήσεις να αναπτυχθούν στο ειδικό ΤΕΤΡΑΔΙΟ.
- Το ερώτημα συμμετέχει κατά 25% στη διαμόρφωση της βαθμολογίας.

Με βάση το παρακάτω παράθεμα:

«Δια ποίον λόγον τιμωρούν το θήλυ ενώ συγχωρούν το άρρεν; Και η γυναίκα μεν όταν προσβάλη την κοίτην του ανδρός διαπράττει μοιχείαν, και ο νόμος την τιμωρεί με βαρείας ποινάς δι' αυτό, ο άνδρας δε, όταν πορνεύη με άλλας γυναίκας, διατί να μένη ατιμώρητος; Αυτήν την νομοθεσίαν δεν την δέχομαι και την συνήθειαν αυτήν την καταδικάζω. Άνδρες ήσαν εκείνοι οι οποίοι έκαμαν τους νόμους, και δια τούτο η νομοθεσία στρέφεται εναντίον των γυναικών, επειδή και τα παιδιά τα έθεσαν κάτω από την εξουσίαν του πατρός και δεν έδειξαν καμμίαν φροντίδα δια το ασθενέστερον φύλον. Ο Θεός όμως δεν έκαμε κάτι τέτοιο, αλλά είπε: “να τιμάς τον πατέρα και την μητέρα σου, δια να

ευτυχίσης”, και αποτελούν οι λόγοι αυτοί την πρώτη εντολή η οποία έχει συνδεθεί με υπόσχεσιν...

»Βλέπετε πόσον δίκαια είναι η νομοθεσία! Ένας είναι ο δημιουργός του ανδρός και της γυναικός και από μίαν σάρκα είναι και οι δύο. Προέρχονται από μίαν εικόνα, και υπάρχει δι’ αυτούς ένας νόμος, ένας θάνατος και μία ανάστασις. Επίσης έχομεν γίνει από άνδρα και από γυναίκα. Κοινόν είναι το χρέος το οποίον οφείλουν τα τέκνα προς τους γονείς.

» Πώς λοιπόν απαιτείς μεν να είναι σώφρων η γυνή, συ δε δεν ανταποδίδεις εκείνο το οποίον ζητείς; Πώς ζητείς εκείνο το οποίον δεν προσφέρεις; Πώς βγάζεις διαφορετικούς νόμους δια σώμα όμοιον και ισάξιον; Εάν δε εξετάζης και τα χειρότερα, άκουσε: Διέπραξεν αμαρτίαν η γυναίκα; Το ίδιο έκαμε και ο Αδάμ. Τους εξηπάτησε και τους δύο ο όφις. Δεν επαρουσιάσθη το ένα πιο ασθενές και το άλλο πιο ισχυρόν. Θέλεις να εξετάσωμεν μήπως και τα καλύτερα; Ο Χριστός με το πάθος του τους σώζει και τους δύο. Έγινεν άνθρωπος δια τον άνδρα; Το ίδιο έγινε και δια την γυναίκα. Απέθανε προς χάριν του ανδρός; Σώζεται όμως και η γυναίκα με τον θάνατόν του».

(Γρηγορίου Θεολόγου, Λόγος ΛΖ’, μετάφραση ΕΠΕ: Άπαντα Γρηγορίου του Θεολόγου, τόμ. 5, Θεσσαλονίκη 1977, σελ. 437-439).

- α. Ποια είναι η θεολογική θεμελίωση της χριστιανικής διδασκαλίας για την ισότητα των δύο φύλων;
- β. Πώς μπορεί να εφαρμοστεί η παραπάνω διδασκαλία στο πλαίσιο του σύγχρονου κοινωνικού βίου (ανθρώπινες σχέσεις, γάμος, σχολείο, Εκκλησία κ.λπ.);
- B. Να απαντήσετε στις σαράντα (40) ερωτήσεις του επόμενου ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ με τη μέθοδο των πολλαπλών επιλογών.**
- Οι απαντήσεις να δοθούν στο ειδικό ΑΠΑΝΤΗΤΙΚΟ ΦΥΛΛΟ.
 - Κάθε σωστή απάντηση συμμετέχει κατά 1,25% στη διαμόρφωση της βαθμολογίας.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1. Το “έν αρχή” αποτελεί την πρώτη φράση στο:
- α) πρώτο και το τελευταίο βιβλίο της Αγίας Γραφής
 - β) πρώτο και το τελευταίο βιβλίο της Καινής Διαθήκης
 - γ) πρώτο βιβλίο της Αγίας Γραφής και στο τέταρτο Ευαγγέλιο
 - δ) πρώτο βιβλίο της Παλαιάς και της Καινής Διαθήκης αντίστοιχα
-
2. Ο Λούθηρος άντλησε τη διδασκαλία του “περί δικαιώσεως” από την επιστολή προς:
- α) Φιλιππησίους
 - β) Εβραίους
 - γ) Ρωμαίους
 - δ) Φιλήμονα
-
3. Η Ορθόδοξη διδασκαλία για τη **θεοπνευστία** προϋποθέτει:
- α) το αλάθητο του επισκόπου
 - β) την υποταγή της λογικής στο συναίσθημα
 - γ) την αντίθεση πίστης και γνώσης
 - δ) τη συνέργεια του αγίου Πνεύματος στη διατύπωση της αλήθειας
-

4. Σύμφωνα με τη Βίβλο, **προφήτες ονομάζονται οι άνθρωποι εκείνοι οι οποίοι:**
- α) προβλέπουν μόνο αυτά που πρόκειται να συμβούν
 - β) ερμηνεύουν με νέο πνεύμα γεγονότα που συνέβησαν στο παρελθόν
 - γ) μεταφέρουν στους συγχρόνους τους το θέλημα του Θεού
 - δ) υποστηρίζουν τις πολιτικές αποφάσεις των ηγετών του λαού τους
-
5. Σύμφωνα με τους νεότερους ερμηνευτές, **βασικές “πηγές” της Πεντατεύχου θεωρούνται:**
- α) ο Αλεξανδρινός, ο Σιναϊτικός και ο Πορφυρός Κώδικας
 - β) η Γιαχβική, η Ελωχιμική, η Ιερατική και η Δευτερονομιακή
 - γ) οι Διαθήκες του Αβραάμ και του Μωυσή
 - δ) τα Ταργκουμίμ του Ιωνάθαν και της Ιερουσαλήμ
-
6. Τα πρώτα χειρόγραφα της Νεκρής Θάλασσας βρέθηκαν το έτος:
- α) 1920
 - β) 1932
 - γ) 1937
 - δ) 1947
-
7. Η “**αρχιερωσύνη**” του Χριστού **τονίζεται ιδιαίτερα:**
- α) στην προς Εβραίους επιστολή
 - β) στις Πράξεις των Αποστόλων
 - γ) στο κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο
 - δ) στον *Ποιμένα* του Ερμά
-
8. Η **προφητεία περί της εκ Παρθένου γέννησης του Μεσσία** ανάγεται από τους Χριστιανούς στον:
- α) Μωυσή
 - β) Ηλία
 - γ) Ιερεμία
 - δ) Ησαΐα
-
9. «**Λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν**» (Ιω. 2,19). Η συγκεκριμένη φράση του Κυρίου αναφέρεται:
- α) στο Ναό που ο Σολομών έκτισε κατά τον 10ο αι. π.Χ.
 - β) στην καταστροφή του Ναού του Ηρώδη το 70 μ.Χ.
 - γ) στο σωματικό θάνατο και την ανάσταση του Ιησού
 - δ) στο κτίσιμο της Αγια-Σοφίας από τον Ιουστινιανό
-
10. **Ευαγγέλιο στο οποίο δεν παραδίδονται παραβολές του Ιησού είναι το κατά:**
- α) Ματθαίον
 - β) Μάρκον
 - γ) Λουκάν
 - δ) Ιωάννην
-
11. Η “**Νέα Προφητεία**” **ανάγεται:**
- α) στο Μοντανό
 - β) στο Συμεών το Νέο Θεολόγο
 - γ) στους Χιλιαστές
 - δ) στους Πεντηκοστιανούς
-
12. Η **χειροθεσία των διακονισσών** κατά τη διάρκεια των πρώτων χριστιανικών αιώνων **αποσκοπούσε:**
- α) στον περιορισμό της επίδρασης του Μοντανισμού
 - β) στην κάλυψη πάγιων λειτουργικών αναγκών
 - γ) στην καθιέρωση ενός πρώιμου κληρικαλισμού
 - δ) στη στρατολόγηση γυναικών από το χώρο των Εθνικών
-
13. Το **σύνθρονο** στους ναούς των πρώτων χριστιανικών αιώνων προοριζόταν για:
- α) τον αυτοκράτορα και τον πατριάρχη
 - β) τους πρεσβυτέρους και τους διακόνους
 - γ) τον επίσκοπο, τους πρεσβυτέρους και τους διακόνους
 - δ) τον επίσκοπο και τους πρεσβυτέρους
-

14. **Αποφασιστικό κριτήριο για τη διαμόρφωση του θεσμού της Πενταρχίας των πατριαρχών ήταν η αναγνώριση στους θρόνους Ρώμης, Κωνσταντινουπόλεως, Αλεξανδρείας, Αντιοχείας και Ιεροσολύμων:**
- α) αδιαμφισβήτητης θεολογικής αυθεντίας
 - β) υπερδιοικητικών πρεσβείων τιμής
 - γ) αδιάκοπης αποστολικής διαδοχής
 - δ) αυθεντίας θείκου και κοσμικού δικαίου
-
15. **Η μαχητικότητα των Πατέρων της Εκκλησίας κατά των αιρέσεων δικαιολογείται από το γεγονός ότι κινδύνευε:**
- α) η παγιωμένη γλώσσα της θεολογικής παράδοσης
 - β) το αυτοδιοίκητο της Εκκλησίας
 - γ) η κοινωνική συνοχή της Βυζαντινής αυτοκρατορίας
 - δ) η δυνατότητα της εν Χριστώ σωτηρίας
-
16. **Αντισηχαστές θεολόγοι ήταν οι:**
- α) Φιλόθεος Κόκκινος, Βαρλαάμ ο Καλαβρός και Βησσαρίων
 - β) Δημήτριος Κυδώνης, Ιωάννης Κυπαρισσιώτης και Μανουήλ Καλέκας
 - γ) Γρηγόριος Παλαμάς, Νικηφόρος Γρηγοράς και Βαρλαάμ ο Καλαβρός
 - δ) Ιωάννης Βέκκος, Ιωάννης ΣΤ΄ Καντακουζηνός και Γρηγόριος Ακίνδυνος
-
17. **Η διατύπωση: «Μία φύσις τοῦ Θεοῦ Λόγου σαρκαωμένη» ανάγεται αρχικά στον:**
- α) Ιοβιανό
 - β) Αλέξανδρο Αλεξανδρείας
 - γ) Κύριλλο Αλεξανδρείας
 - δ) Απολινάριο
-
18. **Ο εορτασμός των Χριστουγέννων την 25η Δεκεμβρίου καθιερώθηκε στην Ανατολή κατά τον:**
- α) 3ο αιώνα
 - β) 4ο αιώνα
 - γ) 5ο αιώνα
 - δ) 6ο αιώνα
-
19. **Μνημείο με χαρακτηριστικά δείγματα πρωτοχριστιανικής ζωγραφικής θεωρείται:**
- α) το Καθολικό της Μονής Δαφνίου
 - β) το Καθολικό της Μονής Οσίου Δαβίδ Λατόμου
 - γ) το βαπτιστήριο της Δούρας–Ευρωπού
 - δ) η Santa Maria Maggiore στη Ρώμη
-
20. **Η ρίζα του Σχίσματος μεταξύ Δυτικής και Ανατολικής Εκκλησίας εντοπίζεται από την Ορθόδοξη θεολογική αυτοσυνειδησία:**
- α) στις διαφορές ελληνικής και λατινικής λειτουργικής παράδοσης
 - β) στη διαφορετική εκατέρωθεν ερμηνεία του filioque
 - γ) στη διεκδίκηση πρωτείου εξουσίας από τον επίσκοπο Ρώμης
 - δ) στην επικράτηση του νεστοριανισμού στη Δύση
-
21. **Τις θεολογικές συνέπειες του “αύτεξουσίου” τόνισαν κατεξοχήν οι:**
- α) Αλεξανδρινοί Πατέρες
 - β) Καππαδόκες Πατέρες
 - γ) Αντιοχειανοί Πατέρες
 - δ) οπαδοί του ιερού Αυγουστίνου
-
22. **Ο εθνοφυλετισμός καταδικάστηκε ως αίρεση από τους Ορθοδόξους τον:**
- α) 4ο αιώνα
 - β) 9ο αιώνα
 - γ) 19ο αιώνα
 - δ) 20ο αιώνα
-
23. **Σύμφωνα με την Ορθόδοξη δογματική διδασκαλία, ο Χριστός γνωρίζεται ως:**
- α) μια σύνθετη φύση
 - β) μια φύση «έν δυσίν ύποστάσεσι»
 - γ) μια υπόσταση «έν δύο φύσεσι»
 - δ) ένωση θείας και ανθρώπινης υπόστασης
-

24. Το **αλάθητο** της Εκκλησίας **έγκειται στην:**
- α) κατά γράμμα ερμηνεία των θείων Γραφών
 - β) εν Πνεύματι ασφαλή διατύπωση της αλήθειας
 - γ) συμφωνία λόγων και έργων
 - δ) κατά πλειοψηφία λήψη των αποφάσεων των Συνόδων
-
25. Σύμφωνα με την Ορθόδοξη διδασκαλία περί Εκκλησίας, η έννοια της **Βασιλείας του Θεού** είναι:
- α) στενότερη από εκείνη της Εκκλησίας
 - β) ευρύτερη από εκείνη της Εκκλησίας
 - γ) ταυτόσημη με εκείνη της Εκκλησίας
 - δ) άσχετη από εκείνη της Εκκλησίας
-
26. Στη **Βυζαντινή εικονογραφία της Γέννησης του Κυρίου** η σκηνή του **λουτρού** φανερώνει:
- α) την επίδραση ειδωλολατρικών τελετών στη ζωή της Εκκλησίας
 - β) τις επιδράσεις της διδασκαλίας των Εσσαίων στο Χριστιανισμό
 - γ) την πραγματικότητα της σάρκωσης του Λόγου του Θεού
 - δ) την επίδραση που άσκησε στους Βυζαντινούς αγιογράφους ο Μανδαϊσμός
-
27. Για τη **σωτηρία του ανθρώπου απαιτείται/απαιτούνται:**
- α) μόνο η θεία Χάρη
 - β) μόνο τα αγαθά έργα
 - γ) η υποταγή στο πεπρωμένο
 - δ) η συνέργεια Θεού και ανθρώπων
-
28. Ως **“λειτουργικός χρόνος”** εννοείται:
- α) η χρονική διάρκεια της θ. Λειτουργίας
 - β) ο ορισμένος χρόνος τέλεσης των ακολουθιών της Εκκλησίας
 - γ) η συγκεφαλαίωση του χρόνου στο σωτηριολογικό παρόν
 - δ) ο απαραίτητος χρόνος για τη συνειδητοποίηση του συμβολισμού των Μυστηρίων
-
29. Ο **σεβασμός του φυσικού περιβάλλοντος** ως έκφραση εκκλησιαστικού ήθους αποτελεί:
- α) καρπό πίστεως στο Δημιουργό
 - β) δείγμα της ανθρώπινης εξουσίας πάνω στην κτίση
 - γ) μια μορφή συγκαλυμμένου πανθεϊσμού
 - δ) αποκλειστικό προνόμιο του Ελληνισμού
-
30. Η φράση: **«*Ἡμεῖς δὲ ἐκ μὲν τῶν ἐνεργειῶν γνωρίζειν λέγομεν τὸν Θεὸν ἡμῶν, τῇ δὲ οὐσίᾳ αὐτῇ προσεγγίζειν οὐχ ὑπισχνούμεθα. Αἱ μὲν γὰρ ἐνεργεῖαι αὐτοῦ πρὸς ἡμᾶς καταβαίνουν, ἡ δὲ οὐσία αὐτοῦ μένει ἀπρόσιτος*»** προέρχεται από τον:
- α) Βασίλειο Καισαρείας
 - β) Μάξιμο τον Ομολογητή
 - γ) Ιωάννη τον Δαμασκηνό
 - δ) Θωμά τον Ακινάτη
-
31. Η αντίληψη ότι ο Θεός δημιουργεί τον κόσμο αλλά δεν επεμβαίνει στην πορεία του ανήκει στον:
- α) Θεϊσμό
 - β) Αθεϊσμό
 - γ) Πανθεϊσμό
 - δ) Δείσμό
-
32. Η έκφραση, σύμφωνα με την οποία η τιμή που αποδίδεται στην εικόνα **«πρὸς τὸ πρωτότυπον διαβαίνει»**, ανάγεται: στον:
- α) Μέγα Αθανάσιο
 - β) Γρηγόριο Νύσσης
 - γ) Μέγα Βασίλειο
 - δ) Επιφάνιο Κύπρου
-
33. Στο **Σουφισμό** ένας πιστός επιδιώκει την:
- α) ηθική βελτίωση
 - β) ψυχική ανάταση
 - γ) επικοινωνία με αγγέλους

δ) μυστική ένωση με το Θεό

34. Στον πρώιμο Ιουδαϊσμό η σωτηρία των δικαίων συνδέεται με:

- α) το τέλος της Ιστορίας
- β) τη μετεμψύχωση
- γ) την αγάπη προς τους εχθρούς
- δ) την εορτή της Πεντηκοστής

35. Η φράση: «Δεν υπάρχει άλλος Θεός εκτός απ' τον Αλλάχ' ο Μωάμεθ είναι ο προφήτης του

και ο Αλή ο φίλος του» ομολογείται από τους:

- α) Σουνίτες
- β) Σίίτες
- γ) Σιχ
- δ) Σημίτες

36. Το χαρακτηριστικότερο γνώρισμα του Βουδισμού είναι:

- α) ο μοναχισμός
- β) οι πολεμικές τέχνες
- γ) ο υπερβατικός διαλογισμός
- δ) η υποταγή στο Θεό

37. Η εορτή του **Εξιλασμού** έχει προέλευση:

- α) αρχαιοελληνική
- β) μεσαιωνική
- γ) ιουδαϊκή
- δ) μουσουλμανική

38. Στο Σαμανισμό επιδιώκεται κατά κύριο λόγο η:

- α) μουσική καλλιέργεια μέσα από ειδικές τελετές
- β) αφύπνιση και ο φωτισμός
- γ) εκστατική επικοινωνία με πνεύματα
- δ) καλλιέργεια αντιτεχνολογικής συνείδησης

39. Στον “υπερβατικό διαλογισμό” ζητούμενο αποτελεί η:

- α) ενδοκοσμική υπέρβαση και ένωση με το Θεό
- β) βίωση ισλαμικών και βουδιστικών αρετών
- γ) αποκατάσταση της εικόνας του Θεού
- δ) συντριβή όλων των κοσμικών εξουσιών

40. Ο Κομφουκιανισμός αποτελεί κατά βάση σύστημα:

- α) Μεταφυσικής
- β) αυτοκρατορικής λατρείας
- γ) μοναστικής ζωής
- δ) Ηθικής

ΑΚΥΡΗ

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Επειδή η ερώτηση 40 του «ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ» ενδέχεται να θεωρηθεί ότι δεν περιλαμβάνεται στην εξεταστέα ύλη, με απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής Διαγωνισμού, ακυρώθηκε.